

§. 2. Die Vita C., A. Einh. und Laur. maj. von 796 an zeichnen sich vor allen anderen historischen Schriften ihrer Zeit dadurch aus, dass sie, um es kurz zu sagen, alle Verhältnisse antikisieren. Allerorten begegnen wir den terminis technicis der römischen Heeres- und Staatsverwaltung, der Kriegführung und des Hoflebens. Kaiser Karl, sein Staat, Volk und Heer, seine Beziehungen zu auswärtigen Völkern und Fürsten werden durchweg mit dem römischen imperator und imperium identificiert.

Folgende Stellen sind besonders bezeichnend:

Vita c. 1. nam et opes et potentia regni penes palatii praefectos, qui maiores domus dicebantur et ad quos summa imperii pertinebat, tenebantur.

praefectus aulae.

publicus populi sui conventus.

regni administrationem et omnia quae vel domi vel foris agenda ac disponenda erant, praefectus aulae procurabat.

2. eundem magistratum administrabat.

claritate generis ceteris eminebat.

3. qui ex optimatum eius numero primores erant (20. 30. 6).

4. et domi et foris.

5. per legatos mandat.

se ipsum cum provincia, cui praeerat, eius potestati permisit.

6. Foroiuliani ducatus praefectum.

7. neque divina neque humana iura polluere.

imperata facturos polliciti sunt, obsides qui imperabantur dederunt.

8. functi summis honoribus.

9. quam maximo poterat belli apparatu.

direptis impedimentis.

novissimum agmen.

ubinam gentium.

11. animum ducis per legatos statuit experiri.

neque provincia, quam tenebat, . . . ad regendum commissa est.

12. in quo et Saxones velut auxiliores inter ceteras nationes, quae regis signa iussae sequebantur . . . militabant.

17. pontificibus et patribus, ad quorum curam pertinebant, ut restaurentur imperavit, adhibens curam per legatos, ut imperata perficerent. stationibus et excubiis dispositis.

18. animi dotes.

praecipuae nobilitatis.

19. agmen extremum ex satellitum numero ad hoc ordinati tuebantur.

cuiquam aut suorum aut exterorum.

se earum contubernio carere non posse.

21. amabat peregrinos.

quod illi gentilitium erat.

22. regiam extruxit.

satellitum et custodum corporis turbam.

23. exterarum gentium legati.

24. convivabatur rarissime.

velut pro tribunali sederet, lite cognita sententiam dixit.

25. erat eloquentia copiosus atque exuberans.

in discenda grammatica Petrum Pisanum senem audivit.